

(1704–08), izradio Mlečanin F. Cabianca. U ostalim kotorskim crkvama brojni su barokni elementi: napušteni samostan Sv. Franje u gradu; zvonik Gospe od Zdravlja, u kompleksu obrambenog sustava; zabat crkve Sv. Josipa; crkva Gospa od Anđela i dr. Najljepši barokni spomenik građanske arhitekture je palača *Pima* s balkonom i terasom iznad trijema, a najveća građevina *Providurova palača*. Iz istoga su vremena i palače *Grgurina* (sada Pomorski muzej), *Beskuća* i *Vrakjen*, a od javnih spomenika *Duodov kip*, srušen krajem II. svj. r., te *Satni toranj* (1602). — Na prijelazu XVII/XVIII. st. radi u Kotoru i slikar T. Kokolja koji je oslikao crkvu Gospe od Škrpjela na otočiću ispred Perasta.

Kotor je stoljećima bio križište morskih putova za ist. Sredozemlje i kopnenih za Carigrad; stoga je njegov urbanistički plan u cijelosti podvrgnut strateško-fortifikacijskim zahtjevima vremena u kojima je nastajao. U takvim uvjetima grad se razvijao na skučenom terenu opasanom srednjovj. zidinama, s *Tvrđavom Sv. Ivana*, koja se veličanstveno uzdiže uz strmu liticu na visini od oko 250 m. Gradnja zidina započeta je za biz. vladavine, a prilagođena je potrebama obrane za Mlečana (1420. do sred. XVIII. st.). Zidine su na mjestima visoke oko 15 m a debele oko 10 m. Najstariji očuvani dijelovi su na juž. i sjv. strani. U XIX. st. nasut je teren ispred priobalnoga dijela fortifikacija, u sredini kojih su *Morska vrata* (1555). Sjv. vrata su iz 1540, a južna iz sred. XVI. st. (unutarnja iz doba romanike). — Posebna odlika stambenoga dijela grada jest originalna mreža malih nepravilnih trgova i uskih ulica. U XIX. i XX. st. sagrađene su mnoge novije i veće zgrade (općina, gimnazija, pravosl. crkva Sv. Nikole) koje se ne uklapaju u stari ambijent. U novije vrijeme K. se širi izvan gradskih zidina, ali bez organske povezanosti sa starim dijelom grada. — K. je kao cjelina zaštićen kao spomenik kulture, a poslije potresa 1979, u kojemu su oštećeni mnogi spomenici kulture (obnavljaju se od 1982), upisan je u listu svjetskih kulturnih dobara. U Lapidariju se čuva veći broj ulomaka kamenih spomenika (crkv. namještaj, nadgrobni spomenici, arhit. ulomci) iz antike i srednjega vijeka. — *Pomorski muzej* (osn. 1938), nakon 1945. nanovo uređen i popunjen, osim zbirke koja se odnosi na pomorstvo Kotora i Boke kotorske, čuva i brojne primjerke umjetnosti i obrta, kulturne povijesti i etnologije. — U riznici katedrale su brojni umjet. crkv. predmeti.

LIT.: P. Butorac, Boka Kotorska od najstarijih vremena do Nemanjića, Split 1927. — I. Stjepčević, Katedrala sv. Tripuna u Kotoru, VJAH, 1938. — C. Fisković, O umjetničkim spomenicima grada Kotora, Spomenik SANU, 1953, 103. — S. Radojčić, O slikarstvu u Boki Kotorskoj, ibid., — V. Korać, O monumentalnoj arhitekturi srednjovekovnog Kotora, ibid. — J. Stojanović-Maksimović, O srednjovekovnoj skulpturi Boke Kotorske, ibid. — R. Kovijanić i I. Stjepčević, Kulturni život staroga Kotora, 1–II, Cetinje 1957. — M. Milošević, F. Cabianca u Kotoru, Prilozi – Dalmacija, 1959. — R. Kovijanić, Katorski zlatari prve polovine XIV veka, Etnografski zbornik (Cetinje), 1961. — J. Maksimović, Katorski ciborij iz XIV veka i kamena plastika susednih oblasti, Posebna izdanja SANU, 1961, 345. — P. Mijović, Acrurium – Decatera – Kotor u svetlu novih arheoloških otkrića, Starinar, 1962, 13. — P. Mijović i M. Kovačević, Gradovi i utvrđenja u Crnoj Gori, Beograd – Ulcinj, 1975, str. 38–41, 111–113. — J. Martinović, Prolegomena za problem crkve Sv. Tripuna u Kotoru, Prilozi – Dalmacija, 1990, 30.

KOTOR, selo u Vinodolu blizu Crikvenice. Na brijegu su ruševine stare crkve, a prema predaji, tu je stajao utvrđeni grad.

LIT.: Gj. Szabo, SG.

KOTOR, glavni trg sa satnim tornjem

KOTOR, oltarna pala iz XV. st. u katedrali Sv. Tripuna

KOTORANIN, Trifun → TRIFUN KOTORANIN

KOTORIBA, gradić u Međimurju. Vrlo prostranu jednobrodnu kasno-baroknu župnu crkvu Sv. Marije od sedam žalosti (1768–76) dao je podignuti Jakov Hunyadi; vitki zvonik konkavnih ploha građen je 1779–93. U barokno opremljenoj unutrašnjosti ističu se glavni oltar Sv. Marije, oltar Sv. Križa i propovjedaonica (1781) s reljefima J. Holzingera. Orgulje su

KOTOR, palača Grgurina (Pomorski muzej)

